

## Vriedags in bad

Door Engel Reinhoudt

Om a je stikjes schriefft in de krante bin sommige lezers van gedachten da je ok deskundig bin. In mien geval is dat nie zô, mae in de lôop der jaeren è 'k een ôop boeken vergaerd daè a 'k eêlvee in op kan zoeke. En dat vind ik nog leuk om te doen ok. Pas vroeg de heer Ôôgstraete uut Yense waè at het woord koom of kôôm vandaen komt. Dan mô je wè eêst wete wat at het beteêkent. In eêl m'n dierbaere Zeeuwse woordenboek was het nie te vinden. Gelukkig schreef 'n zelf op wat at het was.

'A de guus vroeger ewassen wier'n in een zienke teil, mocht je zeêpe klopp'n zôdat 'r een beetje schuim op 't waeter kwiem. Nae een stuitje zakt'n het schuim een beetje in en dan dreef 'r een onsmaekelijk laegje vet op 't waeter. Dat wier kôôm 'enoemd.' Waè is dat woord vanaf 'eleid?

De Dikke Van Dale gaf antwoord. In het Nederlands is het kaam: wit, gerimpeld of vlokkig vlies op wijn, bier enzovoort. Badwaeter stoeng 'r nie bie, mae daerop kom dus ok een vliesje. Ongewild mô je dan toch an de vroegere vriedagaevend dienke: tied om in bad te gaen voe de guus. Daè was gin ontkommen an. Je was net lekker an 't spelen of een boek an 't lezen an dan most je in bad. Uutstel ao het voordeêl a je nog een stuitje kon bluve spele, mae het naedeêl was a je dan in het vule waeter most van je voorgangers. Wan daè moste d'r drie achter mekaore en telkens schoan waeter dat was te kostbaer en trouwens dat kon het peterlietel ok nie an. Je wier af'boenderd deur je moeder mie een was'and en dat goeng vrie stevig. Vervolgens wier je af'edrôôgd. 'De rollen komme d'r of', oar ik ze nog zegge, a ze je mie een rugen anddoek drôge wreef. Tegenwoordig ka je dat laète doe in een wellnesscentre. Daè eêt het scrubben en kost het een paer tientjes. Schoan ondergoed en een pyama were de kroane op het werk. O neê, ok je naegels wiere nog eknippt. Dan pas was het wekelijks ritueel ten einde. Dan kwam nog de daegelijkse penitentie: levertraen, echte walvisch levertraen uut een flesse mie een geel deurtraend papier d'r om ene. En wee ao je dezelfde strijd. Je wou glad gin levertraen, dus uutstelle, talme. Toet al je moeder kwaed wier. Goeng je dan toch eêst dan ao je een schoane lepel, wacht'n je, dan ao je voorgangers d'r an 'elekt en was het dus dubbelvies. De troast was een een snoepje. A je wat ouwer wier mocht je naè het bad'uus. In Wolfersdiek was dat nae de ramp ebouwd. Een geweldige voorziening. Ik gieng 'r graag naè toe. Lekker werm en gezellig en vriendelijke mensen voerden het beheer. Een stuitje wachte was gin probleem. Je kon d'r ok in bad, mae dat was dierder. Het was een moai gezicht a de mensen ewasse en mie nat ekamd aer uut de douche kwaeme. Mie d'r vule goed in de natt'n anddoek ewikkeld, gienge ze schoane het weekend tegemoet. Toen bin de particuliere douches ekomme. Ieder uus z'n eigen douche. Daegelijks douche is noe de norm en dat kan aol wè weze, mae ik hechte aoltied nog an de vriedag en ik vind het in deze tied van crisis ok nie noadig om het elken dag te doen. Da's waeter versmosse. Onlangs maekt'n ze nog reclame om j'n ochtendplas in de douche te doen om waeter uut te spaeren van het deurspoelen in de wc. Toen a 'k zei a'k daè nie an mee dee, omda 'k het zôlange nie op kon ouwe toet vriedags, keke ze mae raorig. Mae ruke dee ze echt niks. Wie zeêkt 'r noe in d'n douche? A 'k zokk'n onzin oare, dan verlang ik onmiddellijk naè een pisbak buten, zo een drie-oekig emaille bakje tegen twî planken bevestigd in een oek van 90° mie een afvoer direct

naè de dulve en mie zicht over 't land. Deurtrokke is nie noadig. Mae a je dat noet echt zô zou doe, è je kans da je op 'epakt wordt voe een milieudelict of voe onzedelijk gedrag.

Oe arder a je vooruut gaèt, des te leuker at het is om achterom te kieken.

*Reacties: Werrilaan 21, 4453 CA 's-Heerenhoek. E-mail:cn.zeeuws@zeelandnet.nl. Nae een maend is dit stikje ok nae te lezen op [www.zeeuwsezanger.nl](http://www.zeeuwsezanger.nl)*